

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні проблеми міжнародних відносин в Азії, Африці
та Латинській Америці»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 291 – «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Рік навчання 4, семестр 7

Форма здобуття вищої освіти денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

К.і.н., доц. Лановюк Л.П.

lanovuklp@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3379&notifieditingon=1>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Розвиток більшості країн Азії, Африки та Латинської Америки відбувається у надзвичайно складних умовах через численні політичні, економічні, соціальні, демографічні, етнічні, екологічні та інші проблеми. Разом із тим країни цих частин світу мають потужний потенціал для розвитку продуктивних сил — численне працездатне населення, різноманітні природні ресурси (особливо корисні копалини). Особливу увагу слід приділити вивченню сучасного становища, проблем і перспектив співробітництва в різних сферах між Україною та провідними державами згаданих регіонів. Метою курсу «Актуальні проблеми міжнародних відносин в Азії, Африці та Латинській Америці» є вивчення природи та закономірностей розвитку міжнародних відносин в провідних країнах Азії, Африки та Латинської Америки у др. пол. ХХ ст. – на межі ХХІ ст. з проєкцією на сьогодення, визначення місця окреслених регіонів у ключових тенденціях сучасних міжнародних відносин. Навчальний курс містить 120 годин (4 кредити). Дисципліна поділена на два модулі. Перший – Актуальні проблеми міжнародних відносин в Азії та Африці. Другий модуль – Актуальні проблеми міжнародних відносин в Латинській Америці. Ефективному вивченню навчального курсу сприяють не лише аудиторні заняття, а й значною мірою самостійна робота студентів. Необхідна постійна систематична робота з різноманітними джерелами країнознавчої інформації: енциклопедіями, довідниками, статистичними довідниками, науковими монографіями та статтями, науково-популярною літературою тощо.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку

суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК2. здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих Конфліктів.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Актуальні проблеми міжнародних відносин в Азії та Африці				
Тема1 Вступ. Країни азіатського регіону в системі міжнародних відносин: тенденції розвитку	3/4	знати основні теоретичні аспекти курсу; розуміти понятійно- категоріальний апарат курсу; характер впливу країн азійського регіону у системі міжнародних	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	20

		відносин		
Тема 2. Природа актуальних проблем у міжнародних відносинах країн азіатського регіону	2/5	розуміти та аналізувати історичні, культурно-цивілізаційні, геополітичні, суспільно-економічні, політико-правові, етнодемографічні і природно-кліматичні особливості розвитку країн азіатського регіону, що зумовили пріоритетні напрямки у сфері міжнародних відносин та означили актуальні проблеми	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	20
Тема 3. Роль та місце Африки в сучасній системі міжнародних відносин	2/4	розуміти характер впливу країн Африки у системі міжнародних відносин	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 1 в elearn	30
Тема 4. Конфлікти на Африканському континенті та шляхи їх врегулювання	2/4	знати концептуальну проблематику та основні вектори міжнародних відносин в Африці; вміти висловлювати власні судження та погляд стосовно тих чи інших актуальних проблем у контексті міжнародних відносин країн	Обговорення питань на семінарському занятті Написання модульних тестів	30
Модуль 2. Актуальні проблеми міжнародних відносин в Латинській Америці				
Тема 5. Латиноамериканська система міжнародних відносин: особливості формування, основні характеристики	2/5	розуміти та аналізувати історичні, культурно-цивілізаційні, геополітичні, суспільно-економічні, політико-правові,	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	30

		етнодемографічні і природно-кліматичні особливості розвитку країн Латинської Америки, що зумовили пріоритетні напрямки у сфері міжнародних відносин та означили актуальні проблеми регіону		
Тема 6. Латинська Америка в політиці великих держав	2/4	знати концептуальну проблематику та основні вектори міжнародних відносин в Латинській Америці; вміти висловлювати власні судження та погляд стосовно тих чи інших актуальних проблем у контексті міжнародних відносин країн Латинської Америки	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 2 в elearn	35
Тема 7. Субрегіональні інтеграційні угруповання в Латинській Америці і Карибському регіоні	2/4	формувати вміння використовувати інформацію курсу у майбутній фаховій роботі; вміти знаходити необхідну літературу, документи, довідкові матеріали	Обговорення питань на семінарському занятті Написання модульних тестів	35
Всього за 7 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні бути виконані самостійно відповідно вимог, які до них висуваються.

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Абравітова Л. Африка стає центром світового розвитку, де збігаються інтереси всіх основних геополітичних гравців (інтерв'ю з Надзвичайним і Повноважним послом України в Південно-Африканській республіці) // Бінтел. Журнал геополітичної аналітики. – 2023. - № 2. – С. 61-68.
2. Гвоздь В. Підсумки і перспективи розвитку геополітичних процесів у світі // Бінтел. Журнал геополітичної аналітики. – 2021. - № 1. – С. 4-11.
3. Ісламська держава: генезис і нові тренди / Під редакцією Салаха З., Ауліна О.А. – Львів.: Видавництво «Компанія «Манускрипт», 2019. – 152 с.
4. Міжнародні відносини та світова політика. Під ред. В.А. Манжолі, кер. авт. кол. В.Ю. Крушинський. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2023. 863 с.
5. Рижков М.М., Зайцева М.В. Взаємодія країн БРІКС у постбіполярному світі. Київ: Центр вільної преси, 2022. 234 с.
6. Макаренко Є.А., Погорська І.І., Рижков М.М., Чекаленко Л.Д. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. Київ: Центр вільної преси, 2014. 472 с.
7. Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону. Київ: ДУ «Інститут всесвітньої історії Нац. академії наук України», 2020. 145 с.
8. Пророченко Н. Глобальні трансформаційні процеси в країнах світової периферії (регіон Субсахарської Африки): виклики та можливості для України: матеріали міжнар. наук. конф.; вид. укр. та англ. мов.: доповн. та уточ. / НАН України, ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»; Відп. наук. ред. О.І. Лукаш. – К., 2019. – С. 59-68.
9. Шевченко Н. Латинська Америка та Карибський басейн. Інтереси України. – ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. - Київ, 2022. - 22 с.
10. Roett Riordan, Paz Guadalupe . Latin America and the Asian Giants. Evolving Ties with China and India. Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2016. 336 p.
11. Nancy L. Rosenblum Good Neighbors: The Democracy of Everyday Life in America. NJ: Princeton University Press, 2016. 312 p.
12. Herbst J. States and Power in Africa: Comparative Lessons in Authority and Control. Princeton University Press, 2019. 312 p.
13. Aning K., Acharya A., Bischoff P. Africa in Global International Relations: Emerging approaches to theory and practice. Routledge, 2019. 198 p.
14. Henderson E.A. African Realism?: International Relations Theory and Africa's Wars in the Postcolonial Era. Rowman & Littlefield Publishers, 2021. 317 p.

15. Sign? L. Innovating Development Strategies in Africa: The Role of International, Regional and National Actors. Cambridge University Press, 2019. 223 p.
16. Young T. Readings in the International Relations of Africa. Indiana University Press, 2022. 384 p.
17. Рада зовнішньої політики «Українська призма» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://prismua.org/regions/asia-and-pacific/>
18. Африка [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://lb.ua/tag/87_afrika
19. Латинська Америка [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://lb.ua/tag/5551_latinska_amerika
20. The Center for Strategic and International Studies, CSIS (Центр стратегічних та міжнародних досліджень) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.csis.org/>